

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoCsp/14/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120339510
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:6120339510.4

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Olivera Kolenčíka, v právnej veci žalobcu: BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 36 432 105, zastúpený JUDr. Oskarom Chnápkom, advokátom so sídlom Komenského 3, Banská Bystrica, IČO: 45 018 201, proti žalovanej: V. O., nar. XX.X.XXXX, bytom L. XXX, o zaplatenie 2.182,55 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 20. júla 2021 č. k. 13Csp/37/2021-149, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (Okresný súd Komárno) rozsudkom zo dňa 20.7.2021 č. k. 13Csp/37/2021-149, pri právnom posúdení podľa § 657 Občianskeho zákonníka (ďalej iba „OZ“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca voči žalovanej domáhal zaplatenia sumy 2.182,55 eura s príslušenstvom.

2. O náhrade trov prvoinštančného konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej iba „CSP“) tak, že v konaní plne úspešnej žalovanej náhradu týchto trov nepriznal, keďže jej v tomto konaní žiadne trovy nevznikli.

3. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, súd prvej inštancie uviedol, že zmluva o pôžičke je reálnou zmluvou, pričom k jej uzavretiu zákon vyžaduje aj skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. Posúdenie, či medzi žalovanou a jednotlivými investormi vznikol záväzkovoprávny vzťah na základe uzavretej zmluvy o pôžičke, záviselo od naplnenia znakov skutkovej podstaty hmotnoprávnej normy, t. j. v danom prípade ust. § 657 OZ, najmä čo do preukázania zákonom predpokladaných náležitostí na vznik zmluvy ako záväzkovo právneho vzťahu. Ak sa potom žalobca voči žalovanej domáha zaplatenia žalovanej sumy a tvrdí, že uplatnený nárok na peňažné plnenie súvisí so žalovanou uzavretými zmluvami o pôžičke, na žalobcovi spočívalo dôkazné bremeno preukázania, že žalovanej boli skutočne jednotlivými investormi odovzdané sumy tvoriace predmet zmlúv o pôžičke uzavretých so žalovanou. Pokiaľ k reálnemu odovzdaniu peňazí žalovanej nedošlo, medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky nevznikol.

4. Žalobca v tomto konaní dôkaz o reálnom plnení jednotlivých investorov v prospech žalovanej neoznačil a nepredložil, aj keď v podanom návrhu tvrdil, že investor žalovanej poskytol peňažné prostriedky, avšak bez uvedenia dátumov plnení jednotlivých investorov. Keďže v danej veci nárok žalobcu nevyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy, súd s poukazom na ust. § 295 nemôže vyhľadávať dôkazy na preukázanie dôvodnosti uplatneného nároku, najmä keď podľa § 132 ods. 1 CSP bolo povinnosťou žalobcu úplne opísať rozhodujúce skutočnosti a označiť dôkazy na ich preukázanie, pričom s poukazom na ust. § 132 ods. 2 OZ, opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Pokiaľ žalobca netvrdil a nepreukázal, že ku skutočnému odovzdaniu predmetu

pôžičky veriteľom žalovanej došlo a kedy žalobca neunesol dôkazné bremeno preukázania existencie záväzku žalovanej z jednotlivých zmlúv o pôžičke.

5. Navyše, dôkaz o reálnom odovzdaní pôžičky žalovanej sa neuvádza ani v protokole o odovzdaní dokumentácie - odpredaj pohľadávky nachádzajúci a na č. l. 18 súdneho spisu. Podľa názoru súdu, žalobca v danej prejednávanej veci nepreukázal platné uzavretie zmluvy o pôžičke a naplnenie všetkých podstatných náležitostí takejto zmluvy, keď nepreukázal skutočné odovzdanie peňazí žalovanej. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie žalobný návrh ako nedôvodný zamietol.

6. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca poukazujúc na danosť odvolacích dôvodov v zmysle § 365 ods. 1 písm. e/ a d/ CSP. Navrhol odvolaciemu súdu, aby rozsudok Okresného súdu Komárno č. k. 13Csp/37/2021-149 zo dňa 20.7.2021 zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň žiadal priznať voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

7. S názorom ako aj s dôvodom zamietnutia žaloby zo strany prvostupňového súdu sa žalobca v celom rozsahu nestotožňuje. V návrhu na vydanie platobného rozkazu, ktorý bol podaný žalobcom na OS Banská Bystrica, žalobca okrem iného označil aj dôkaz „Potvrdenie o čerpaní - register OS Banská Bystrica“. Pokiaľ ide o listinný dôkaz „Potvrdenie o čerpaní - register OS Banská Bystrica“ žalobca využil možnosť stanovenú vo vyhláske MS SR o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné, krajské súdy, špeciálny súd a vojenské súdy, konkrétne ust. § 167a ods. 1, 3 a tento listinný dôkaz na základe žiadosti zo dňa 30.6.2020 uložil do registra OpP OS Banská Bystrica a odkázal naň v návrhu na vydanie platobného rozkazu. Listom zo dňa 2.7.2020 OS Banská Bystrica oznámil žalobcovi, že predmetný listinný dôkaz „ZINC19a - Potvrdenie o čerpaní - odpredaj 22.10.2019 Zinc - Euro, a.s. zo dňa 23.4.2020“ bol podľa § 167a ods. 1 vyhlášky zapísaný do registra OpP dňa 2.7.2020 pod č. 1OpP/47/2020.

8. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca jednoznačným a hodnoverným spôsobom preukázal skutočné odovzdanie pôžičky žalovanej, a tým aj platnosť samotnej zmluvy o pôžičke. Nie vinou žalobcu po postúpení veci na OS Komárno z dôvodu nedoručenia platobného rozkazu žalovanej, OS Banská Bystrica neodovzdal OS Komárno celý spisový materiál, vrátane „Potvrdenia o čerpaní - register OS Banská Bystrica, nachádzajúci sa v príslušnom registri OS Banská Bystrica, na ktorý žalobca v rámci podaného návrhu na vydanie platobného rozkazu riadne poukázal. Až do vydania napadnutého rozhodnutia žalobca nemal žiadnu vedomosť o tom, že prvostupňový súd nedisponuje týmto listinným dôkazom, napriek tej skutočnosti, že tento bol žalobcom riadne označený a predložený. Prvostupňový súd mohol žalobcu vyzvať na predloženie dôkazu o skutočnom odovzdaní peňazí žalovanej, aj keď tento listinný dôkaz bol žalobcom predložený, čo však súd neurobil a z dôvodu neodovzdania kompletného spisového materiálu žalobu v danej veci zamietol.

9. Napriek tomu, že prvostupňový súd v rámci odôvodnenia napadnutého rozhodnutia uvádza, že žalobca za dôkaz okrem iného označil aj „Potvrdenie o čerpaní - register OS Banská Bystrica“ tento dôkaz prvostupňový súd nevykonal a ani nerozhodol o zamietnutí vykonania tohto dôkazu. V podstate sa prvostupňový súd týmto navrhnutým a predloženým dôkazom v listinnej podobe vôbec nezaoberal, v dôsledku čoho je jednoznačne daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ a e/, pretože opomenutie vykonania žalobcom riadne predloženého a označeného listinného dôkazu má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a to v podobe zamietnutia podanej žaloby žalobcu.

10. V odpovedi na výzvu prvoinštančného súdu právny zástupca žalobcu uviedol, že v ním podanom odvolaní došlo k zrejmej chybe ohľadom označenia odvolateľa, ktorým je spoločnosť BENCONT INVESTMENTS s.r.o., Bratislava, IČO: 36 432 105. Za nesprávne označenie žalobcu v podanom odvolaní sa súdu ospravedlnil.

11. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v rámci zákonnej lehoty pre podanie odvolania (§ 362 ods. 1 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok, viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379 a § 380 CSP), prejednal podané odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario). Následne odvolací súd dospel k záveru, že podané odvolanie žalobcu je dôvodné a rozhodol o ňom tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

12. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 204 CSP, dôkaz listinou sa vykoná tak, že súd listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí ak ide o listinu, ktorej odpis bol strane sporu v priebehu konania doručený a ak listina alebo jej obsah neboli protistranou spochybnené.

13. Odvolací súd v tomto odvolacom konaní pri viazaní svojou zákonnou povinnosťou skúmať, či odvolaním napadnutý rozsudok zo strany žalobcu nebol vydaný v konaní, ktoré bolo postihnuté niektorou z procesných väd zakotvených v ust. § 389 ods. 1 CSP, prijal ten záver, že napadnutý rozsudok vykazuje procesnú vadu v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, a preto ho zrušil a s poukazom na ust. § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Tým istým procesným postupom došlo aj k zrušeniu súvisiaceho výroku o náhrade trov prvoinštančného konania.

14. V danej prejednávanej veci je potrebné mať na zreteli tú skutočnosť, že v podstate jediným dôvodom pre zamietnutie podanej žaloby žalobcu prvoinštančným súdom bolo nepredloženie dôkazu žalobcom ohľadom reálneho plnenia jednotlivých investorov v prospech žalovanej (žalovaného). Zjednodušene povedané, žalobca nepreukázal, že k skutočnému odovzdaniu predmetu pôžičky veriteľom žalovanej došlo, čo znamená, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno preukázania existencie záväzku žalovanej z jednotlivých zmlúv o pôžičke.

15. Na margo uvedeného je potrebné uviesť, že tento záver prvoinštančného súdu prejaviaci sa v zamietnutí podanej žaloby žalobcu nekorešponduje s obsahom spisového materiálu v danej prejednávanej veci, pretože žalobca na základe svojej žiadosti zo dňa 30.6.202 v intenciách ust. § 167a ods. 1, 3 vyhl. MS SR o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, špeciálny súd a vojenské sudy vložil predmetný listinný dôkaz (potvrdenie o čerpaní) do registra OpP vedeného OS Banská Bystrica. Prípisom zo dňa 2.7.2020 Okresný súd Banská Bystrica oznámil žalobcovi, že predmetný listinný dôkaz bol s poukazom na ust. § 167a ods. 1 cit. vyhlášky zapísaný do registra OpP dňa 2.7.2020 pod č. 1OpP/47/2020.

16. Bez subjektívnej viny na strane žalobcu došlo k tej situácii, že Okresný súd banská Bystrica v dôsledku nedoručenia platobného rozkazu žalovanej postúpil vec Okresnému súdu Komárno spolu so spisovým materiálom na ďalšie konanie a rozhodnutie, ktorý spisový materiál však nebol kompletný, pretože v ňom práve absentoval predmetný listinný dôkaz (potvrdenie o čerpaní) obsiahnutý v registri OpP OS Banská bystrica. Až do doručenia zamietajúceho rozsudku OS Komárno žalobca nedisponoval žiadnou vedomosťou v tom smere, že by konajúci súd v Komárne nemal k dispozícii predmetný listinný dôkaz, ktorého rovnopis následne predložil prvoinštančnému súdu spolu s podaným odvolaním a nachádza sa na č. l. 163 až 172 spisu.

17. Pri akceptovaní obsahu tohto listinného dôkazu vyvstáva pre odvolací súd ten záver, že po oboznámení jeho obsahu v intenciách ust. § 204 CSP v ďalšom konaní súd prvej inštancie získa dostatočné spektrum informácií v tom smere, aby sa opätovne vysporiadal s tým, či došlo a akým spôsobom k odovzdaniu predmetu pôžičky, resp. pôžičiek žalovanej a následne posúdi aj samotnú platnosť tohto právneho úkonu, prihliadnuc na jeho esenciálne zakotvené v ust. § 657 OZ.

18. V kontexte uvedeného a pri konštatovaní porušenia procesného práva na strane žalobcu nevykonaním ním riadne navrhnutého a OS Banská Bystrica aj zaregistrovaného listinného dôkazu (protokol o čerpaní), v prípade žalobcu bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces. Tieto dôvody primäli odvolací súd kvalifikovať podané odvolanie žalobcu za opodstatnené s tým, že napadnutý rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 391 ods. 1 CSP následne zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

19. Vo svojom novom rozhodnutí, a to v časti výroku o náhrade trov konania rozhodne súd prvej inštancie aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne(dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).